

SALVADOR LLOBET

*S'ha parat el tren de la vida però
continua viu l'esperit*

ANTONI JONCH I CUSPINERA

Potser la mort és sols un canvi de vida, un aparcament per deixar-nos veure millor el material amuntegat. Quelcom així com l'agulla del ferrocarril que, a voltes, porta rodes a via morta però moltes altres encamina el comboi al lloc obligat per fer-ne positiva acció d'arribada.

Dic aixó perquè, en trencar-se la vida de certes persones, en comptes de soterrar-les ens fa reviure fets, analitzar circumstàncies, valorar actituds que, malgrat una estreta convivència, no havíem sabut descobrir, o al menys, mesurar en tot el seu valor. Mentre el tren corre no és possible practicar la càrrega i descàrrega ni tan sols analitzar continguts.

Cada dia llegim comentaris que judiquen personatges de tota mena, polítics, pensadors, literats, tècnics i, de tant en tant, fins algun que ni tan sols li coneixem el cognom. Tots ells acostumen a ésser ponderatius. Despés de la mort sembla que les persones esdevenen personatges, es clarifiquen i experimenten una notable valorització. Potser la carn ens fa nosa, tal vegada ens fa por el seu caminar pensant que pugui atrapar-nos, qui sap si en desaparèixer les seves ombres ens deixa passar la llum i els podem observar millor.

Salvador Llobet ha estat una persona feta personatge ja en plena vida. Ell va saber trobar la direcció correcta i regular la velocitat i, encara que tota via estigui trencada i detecti el sotrac, va ser sempre capaç d'esquivar-lo i fer estada en cada estació que va semblar-li convenient per exercir la positivitat. Hi ha homes que neixen rics o afortunats en qualsevol dels centres de gravetat que té establerts la societat. Llobet era fill d'una família camperola i el seu camí racional semblava que tenia de ser el camp o qualsevol altra feina artesana. Així va ésser, i després de practicar l'agricultura va fer-se guixaire exercint a Barcelona.

Però Llobet era, per sobre de tot, neguit i promte va descobrir que el món era com una caixa fèrtil molt ampla i llarga i ho va voler comprovar. A cavall del guix va residir a França on, en veritat, se li va obrir la finestra de l'inquietud. Va llegir molt i va aprendre francès. Les grans institucions d'aquell país van dictar-li l'esquema del seu procés cultural i, ben convençut, va tornar a casa. En dos anys va enllestir el batxillerat i del braç de l'Agrupació Excursionista

de Granollers –que, així mateix, havia creat juntament amb alguns altres companys– va recórrer valls i muntanyes del nostre Vallès i va enamorar-se del Montseny. Els seus ulls no veien solament l'arbre, la casa o el relleu, sinó que a tot volia trobar-hi racionalitat, el perquè de cada cosa, el seu fonament, la identitat. Així va anar penetrant, gairebé sense adonar-se'n, dins l'estudi de la geografia de camp.

Bona part dels seus desficiis va assedegar-los a la Biblioteca granollerina, però la seva vocació era la Universitat. Amb regularitat va cursar la llicenciatura de Filosofia i Lletres en la disciplina de geografia i barrejant la teoria clàssica amb la descoberta refrescant d'una observació inquieta i excitant, va decidir doctorar-se escollint, com a tesi doctoral, el medi i la vida en el Montseny.

Aquest treball marca una gran fita en el perfil intel·lectual de Llobet car, seduït per les directrius de l'escola regional concebuda pel geògraf Vidal de la Blanche l'any 1905 i que Pau Vila havia divulgat, s'endinsa en aquesta nova tècnica i en fa treball universitari. La tesi que havia condebut és la que, de manera planera, havia intuït quan observava els components del paisatge centrant-los en determinada localitat. Aquella concepció general de la geografia la concentra en una demarcació reduïda exprimint-la amb força i donant-li una valoració desconeguda.

El nostre massís del Montseny tenia una particular característica i atractiu per centrar-hi el tipus de treball desitjat però atès l'ample ventall d'aspectes i la seva selectivitat, Llobet va creure que era necessària la consulta de destacats erudits en cada una de les diferents matèries que convergien en el plural treball. Conversa llargament amb el geògraf Pierre Deffontaines, el botànic Pius Font i Quer, els geòlegs Noel Llopis i Lluís Solé i Sabaris, i molts altres, sense excloure les veus autoritzades del propi país i llogarets que, amb descoberta pacient i reiterada, va anar interrogant al llarg dels nombrosos mesos que va durar aquell exhaustiu sondeig. L'any 1944, i després de desgraciades incomprendions per part de la Universitat de Barcelona, Salvador Llobet presentava el seu estudi a la Universitat de Madrid. L'any següent li van concedir el «Premio Menéndez y Pelayo 1945» i, al cap de tres anys, va ésser publicat.

Cada pàgina del treball esmentat ha escoltat el trepitjar de la seva espardenyia, cada masia ha conegut el seu pas dimensionat pels apunts que n'ha sabut prendre, la riera, el monticle, l'herba de la plana i l'arbre de l'escarpat. Tots tenen una raó d'existència, una gènesi, una justificació, i en aquest constant interrogatori Llobet ha sabut ser sagaç, prudent i lúcid, concís, d'aquí el valor de la seva transcripció plena de rigor.

Les publicacions de l'Editorial Alpina, que tots encara fem servir, han atorgat al doctor Salvador Llobet un assenyalat favor popular enriquint la divulgació de la toponímia i de moltes contrades d'interès excursionista.

Salvador Llobet té molta obra feta. És la preuada herència i una important ofrena que ha fet a la societat. La major part d'ella està encerclada en el Vallès, pero té ample dispersió i abast, especialment perquè és exemple de mètode, exactitud i d'impregnant pedagogia. Llobet va néixer per ser mestre i així continuarà per sempre plantant el seu esperit, impartint lliçó saludable a tots els que la vulguin escoltar. Jaume Llacuna, poeta reeixit, conclou una de les seves poesies (1945) dedicada a l'amic Salvador Llobet i que, traduïda al català, diu així: «Serà excursionista tota la vida i el dia que arribi als seus ulls la nit sense alba, totes les muntanyes es posaran de dol». Ha estat bon profeta ja que així ha passat!

Salvador Llobet en una excursió durant un curset de geografia (foto: A Gómez i Rahola).